

המרכז הארצי לזכויות בחינוך

אסטרטגיות למארג יחסים במוסדות חינוך

מורים והורים "מדברים גלויות"

טובה בן-ארי

ישיבות/מפגשי הורים

תמצית

הורים בדרך כלל דואגים לילדיהם ומצפים מהמורה לדעת יותר, להתייעץ איתה על אירועים בבית, על דרכי התנהגות הולמות קיים חשש אצל חלק מההורים לספר את האמת פן יבולע לידיהם בכיתה. הורים חשים שהמוקד לשיח הוא הבנייה משותפת של ערכים וקביעת נורמות המקובלות על המורה ועליהם ביחד. הם חייבים לבנות ביחד התייחסות בנוגע להתנהגות או דרכי למידה, בית הספר חייב להיות מיועד כאשר מתעוררת בעיה בבית לראשונה וביחד לנסות לבנות מהלך לעזרה ופיתרון.

לדבר או לא לדבר עם המורים

המטרה של רוב הורים לעזור בקידום הילדים בבית הספר, הם חייבים בתמיכה והסברים, כדי לקבל החלטות ולהחליט על השלב הבא. כל בתי ספר מכוונים לעבוד בשותפות עם הורים ולספק את החינוך הטוב ביותר עבור כל תלמיד. כדי לאפשר תהליכי חינוך והוראה טובים ומותאמים חייבים המורים לדעת יותר על ילדיהם. פגישות מזדמנות אחת לתקופה אינם מספיקות. אתם רשאים לספר למורים/להנהלה על ילדיכם, כישרונות, אהבות, תחומי העניין מחוץ לבית הספר, ואף לתאר בפניהם מהו המורה האידיאלי לדעתכם עבור ילדיכם.

מפגשי הורים עם מורים לעיתים קרובות מזמנות שיח עמיתים הסובב סביב עולמו של כל ילד. המפגשים הפורמליים עשויים לחזק את מפגשי השיח, ולעיתים זו ההזדמנות להודות בצורה גלויה למורה על התייחסותו המיוחדת לילדך.

לדבר עם הורים

בתי ספר שונים בסגנונות בשיח שלהם עם ההורים. בחלקם הם מעדיפים לקיים רק שיקוף להורים של המצב הלימודי של ילדם, לעיתים קרובות מחנכים פוגשים את ההורים בסיום יום הלימודים או במשך היום בין הפעילויות השונות של בית הספר, ושם אין מקום לשיח אישי-מקצועי. לעיתים באסיפת הורים ושם בדרך כלל השיח קצר ונותרים בידי ההורים שאלות ותהיות. בכמה מבתי ספר מכנסים לפני תחילת אסיפות ההורים את כל ההורים ב אולם מרכזי, מעניקים להם הרצאה מעניינת, מעוררים רב שיח על דילמות אנושיות - אקטואליות, חשוב לספר להורים מה הם זכויותיהם, מהן זכויות המורים ומהם זכויות הילדים בביה"ס ולבנות עם ההורים את תחומי האחריות של כל

המרכז הארצי לזכויות בחינוך

אסטרטגיות למארג יחסים במוסדות חינוך

אחת מהקבוצות. חשוב לקבוע נהלים ביחד , להאזין לדעות ההורים ולעורר דיון סביב איזונים בין זכויות של היחידים או הקבוצות.

להתבונן ולשוחח בעבודות הילדים

ברבים מבתי ספר ניתן לעיין בתערוכות עבודות של התלמידים, במיוחד בזמן אסיפות הורים.

פנו זמן ושבנו עם ילדכם לעיין בעבודה המוצגת, במחמאות המורה או בהערותיה, שוחחו ביניכם על הערות והארות שנכתבו בגוף העבודה. הורים כמורים יכולים לזהות מסרים סמויים בעבודה, דברו עליהם בצורה גלויה עם ילדכם.

נקטו עמדה רק אחרי שהילדים הסבירו וקישרו את כתיבתם למה שהעלתם לשיחה,

בקשו את הילדים להצביע על נושא מתוך העבודה עליו הם היו רוצים לשוחח איתכם.

הזמינו גם את המחנכת לשיח לאחר שהבהרתם לעצמכם שהמחנכת היא שותפה להבניית תהליכי חשיבה, שהמחנכת דואגת לכל תלמיד שילמד וימצא את הכישורים והרצונות שלו ללמידה.

אני מציעה לכם לקיים ערב בית ספרי/כיתתי לעיון משותף בעבודות של תלמידים; חברים של ילדכם ולקיים שיח סביב הרעיונות שהועלו בעבודות, דעות, מקומות וכו' , בכדי להכיר מקרוב את החברים ומשפחתם, כדי ללמוד על תרבות הבית של כל אחד מהחברים לקבוצה, על דעותיהם ורצונותיהם והשקפת עולמם, לשוחח עימם על הרעיונות שהועלו, כך יקל עלינו לבנות גשר של הבנות לאחרים לצדינו.

נרתמתי-תרמתי

חשוב לציין בפומבי עשיית הורים ותרומתם למען הכיתה, בית הספר, קהילתם, גם הם דוגמא אישית לקבילה הסובבת את בית הספר. תנו להם במה לספר על עשייתם, התלבטותם, עבודתם, דרכי הבחירה, דרכי קבלת החלטות וכו'..מורים ותלמידים יבנו ביחד מיצג (פרזנטציה) משותף על רתימת הקהילה למען הקהילה.

צרו ספר "נרתמתי- תרמתי": סקירה של תרומות הורים, תלמידים ומורים למען הקהילה. הזמינו חברים נוספים למעגל החשיבה והעשייה , מבני הקהילה, גם אלו שאין להם ילדים במוסד החינוכי, רק כך נגביר את המודעות לקשר, עזרה הדדית, ושייכות לקהילה.

המרכז הארצי לזכויות בחינוך

אסטרטגיות למארג יחסים במוסדות חינוך

לעשות יותר, לדבר, להקשיב, להעניק תשומת לב לפרטים... בכל ישיבה
מחנכים נוהגים לדבר עם הורים על ילדיהם לא יותר מעשר דקות.

שבו עם הורים יותר זמן, נסו להכיר את עולמם התרבותי, עולמם החינוכי, את האנשים שחיים עם הילד שלומד אצלכם, נסו להפעיל כל הורה, כל הורה יכול להיות בן בריתכם, אם תבקשו, תציעו ותתנו הזדמנות שאכן הם יכולים לתרום לכיתה, לבית"ס, לשיח הבית ספרי.

מומלץ לקיים מספר ישיבות עם הורים והילדים ביחד, ולתחום אותם למספר דקות בהם אתם המורים תעמדו במסגרת הזמן, אך תכננו היטב את הישיבה.

חשוב לדווח להורים מידי ישיבה על מעשה טוב שעשה/שחווה ילדיכם, וטוב שתבקשו מההורים והתלמידים שלכם הנוכחים בישיבה שהם ידווח לו לכם על מעשה טוב של הילד שעשה בבית, במשפחה, בסביבת החיים שלו.

חשוב שהפרטים שמוסרים ההורים יהיו מדויקים ויתנו תמונת מצב אמיתית. ראוי לנהל דיון עם ההורים והתלמידים בכל ישיבה כזאת, ולתת לתלמידים ולהורים את סיכום הישיבה בכתב, כדי שיוכלו להמשיך את הדיון המשמעותי הזה גם בבית.

כדי לקדם תלמידים לחשיבה חיובית ולעשייה למען עצמם ולמען הסביבה שלהם, חשוב להטיל על התלמידים בכל ישיבה כזו מטלה בה יוכיחו את אחריותם לחברת המבוגרים, כאזרחים שווים, כל אחד ותחומי אחריותו.

הפגישות האישיות בין המחנכת, ההורים והתלמידים אמורות להיות בסיס דיאלוגי לבניית הסכמות אודות התהליך החינוכי של שניכם למען הילד/ה שלכם. לכן מומלץ להורים לשאול שאלות כמו:

- הוא הילד שלי מגיע בשמחה לבית הספר?
- האם הוא אוהב להגיע לבית הספר?
- האם הילד שלי מקיים שיחות, מתווכח, עם ילדים אחרים או מבוגרים?
- מהו הנושא, הפעילות בה הילד שלי נבחר לבצע ע"י בית הספר?
- מהו הנושא בו הילד שלי הוא הכי טוב? חלש?
- האם הילד שלי מתאמץ מספיק להצליח בלימודיו?
- האם לילד יש חברים בבית הספר? האם הוא משתתף בפעילויות בהפסקות?
- האם לילד שלי יש זכויות בבית הספר?
- האם יש דבר כלשהוא שאני יכול/ה לעזור לילד שלי בבית?

המרכז הארצי לזכויות בחינוך

אסטרטגיות למארג יחסים במוסדות חינוך

חשוב שתספרו למחנכת :

- האם יש בבית שינויים כלשהם...במצב המשפחתי, נושאים המתלבטים בהם....וכו'
- תתייעצו עם המחנכת אם יש אירועים חריגים בחיי הילד , בנו הבנות משותפות להמשך הפעילות ביחד
- תתייעצו עם המחנכת על פעילות רצוייה בזמן החופשים, ספרו למחנכת מהם תחומי הפעילות העדיפים על ילדיכם או עליכם
- ספרו למחנכת מהם תחומי העניין שלכם
- מה מדאיג אתכם? במה הייתם מבקשים לקבל עזרה?

**לחנך....לשתף....להוביל תהליכים....חשוב,מורכב ...אבל נותן את פירותיו
לאורך ימים....!**